

Kijktip: Wat is de schuldencrisis?

Korte beschrijving werkvorm:

Eind 2009 ontstond een schuldencrisis in Europa. Aan de hand van twee animatiefilmpjes bekijken leerlingen hoe deze schuldencrisis is ontstaan. Verschillende economische termen komen aan bod. Leerlingen analyseren de filmpjes aan de hand van een invulopdracht en ontdekken zo hoe de schuldencrisis is ontstaan en hoe de schuldencrisis Nederland raakt. De twee animatiefilmpjes geven een sterk versimpelde uitleg van de schuldencrisis en zijn niet geheel waardevrij. Ze bieden echter voldoende informatie om vervolgens met politieke vraagstukken aangaande de schuldencrisis aan de slag te gaan.

Bronnen:

Hier vindt u de filmpjes:

Filmpje 1: Het ontstaan van de eurocrisis

Url: <http://youtu.be/LCKXO1Ri64M>

Een filmpje van twee minuten van de fractie van GroenLinks in het Europees Parlement. In de laatste tien seconden komt een standpunt van GroenLinks in beeld. Zet het filmpje daarom stop op 1'53".

Filmpje 2: Waarom steunt Nederland eurolanden met financiële problemen?

Url: <http://youtu.be/r30ekJmKTsA>

Een filmpje van een kleine twee minuten gemaakt door de Rijksoverheid waarin wordt uitgelegd waarom Nederland geld leent aan andere landen in de eurozone.

(Op de website van de Rijksoverheid zijn onder het kopje 'schuldencrisis' meer filmpjes te vinden waarin de minister van Financiën uitleg geeft over zijn beleid.)

Leerdoel:

Leerlingen leren hoe de schuldencrisis in het eurogebied is ontstaan en wat we daar in Nederland van merken.

Duur:

15 minuten

Handleiding:

1. U geeft alle leerlingen een werkblad met de invulopdracht en laat vervolgens beide filmpjes zien. Leg de leerlingen uit dat ze de ontbrekende woorden op de goede plek in moeten vullen.
2. Tijdens het bekijken van de filmpjes kunnen ze al individueel proberen enkele woorden in te vullen. Het werkblad kunt u vinden op pagina 2 van dit document.
3. Na afloop van de filmpjes geeft u de leerlingen kort de tijd om in tweetallen nogmaals de invulopdracht door te lezen en de ontbrekende woorden gezamenlijk in te vullen.
4. Bespreek klassikaal met de leerlingen de antwoorden. Zie hiervoor het antwoordmodel op pagina 3.

Werkblad: Invulopdracht over de schuldencrisis

Bekijk de volgende filmpjes en zet daarna de ontbrekende woorden op de juiste plek in het verhaal.

- Filmpje 1: Het ontstaan van de eurocrisis
<http://youtu.be/LCKXO1Ri64M>
- Filmpje 2: Waarom steunt Nederland eurolanden met financiële problemen?
<http://youtu.be/r30ekJmKTsA>

Ontbrekende woorden:

Vul onderstaande woorden op de juiste plek in het verhaal in.

1) huizenmarkt	5) Europa	9) werkloosheid	13) spaargeld
2) schuldencrisis	6) banken	10) vertrouwen	14) omvallen
3) noodfonds	7) export	11) baan	
4) stemde in	8) pensioenen	12) Griekenland	

Het ontstaan van de schuldencrisis

Sinds 2007 gaat het slecht met de wereldwijde economie. Eind 2007 stort de _____ in de Verenigde Staten in. Hierdoor komen _____ in de Verenigde Staten in problemen. Banken durven geen leningen meer aan elkaar of aan bedrijven te geven, omdat ze bang zijn dat de leningen niet terugbetaald kunnen worden. Het _____ in de economie daalt.

Sinds september 2008 krijgen ook banken in _____ het moeilijk. Steeds meer banken moeten gered worden door de overheid. Landen lenen geld aan de banken, zodat de banken niet _____. Eind 2008 is er voor het eerst sprake van een recessie in de eurozone. De Europese economie krimpt. Ook raken steeds meer mensen hun _____ kwijt.

Vooral _____ leent veel geld uit, terwijl ze weinig inkomsten hebben. De staatsschuld wordt steeds hoger. In 2010 kan Griekenland zijn schulden niet meer afbetalen. Ook andere landen in Europa komen in de problemen. Nu is er spraken van een Europese _____.

Europa steunt de landen die het moeilijk hebben. Er komt een _____ met geld. Dit geld wordt uitgeleend aan landen die hun schulden niet meer kunnen betalen. De Nederlandse regering _____ met dit noodfonds. Nederland leent dus ook geld uit aan landen met financiële problemen.

De Nederlandse regering wil liever niet dat een land uit de eurozone failliet gaat, omdat Nederlandse banken, verzekeraars en pensioenfondsen geld hebben belegd in andere landen in Europa. Als een land failliet gaat, dan wordt dit belegde geld minder waard. _____ en _____ van Nederlanders kunnen dan in gevaar komen.

Ook daalt de _____ van Nederland, als het met andere eurolanden financieel slecht gaat. Dat betekent dat we minder kunnen verkopen aan het buitenland. Dat gaat ten koste van een hoop banen. Op dit moment groeit de _____ dan ook in Nederland.

Antwoordmodel

Het ontstaan van de schulden crisis

Sinds 2007 gaat het slecht met de wereldwijde economie. Eind 2007 stort de **huizenmarkt** in de Verenigde Staten in. Hierdoor komen **banken** in de Verenigde Staten in problemen. Banken durven geen leningen meer aan elkaar of aan bedrijven te geven, omdat ze bang zijn dat de leningen niet terugbetaald kunnen worden. Het **vertrouwen** in de economie daalt.

Sinds september 2008 krijgen ook banken in **Europa** het moeilijk. Steeds meer banken moeten gered worden door de overheid. Landen lenen geld aan de banken, zodat de banken niet **omvallen**. Eind 2008 is er voor het eerst sprake van een recessie in de eurozone. De Europese economie krimpt. Ook raken steeds meer mensen hun **baan** kwijt.

Vooral **Griekenland** leent veel geld uit, terwijl ze weinig inkomsten hebben. De staatsschuld wordt steeds hoger. In 2010 kan Griekenland zijn schulden niet meer afbetalen. Ook andere landen in Europa komen in de problemen. Nu is er spraken van een Europese **schulden crisis**.

Europa steunt de landen die het moeilijk hebben. Er komt een **noodfonds** met geld. Dit geld wordt uitgeleend aan landen die hun schulden niet meer kunnen betalen. De Nederlandse regering **stemde in** met dit noodfonds. Nederland leent dus ook geld uit aan landen met financiële problemen.

De Nederlandse regering wil liever niet dat een land uit de eurozone failliet gaat, omdat Nederlandse banken, verzekeraars en pensioenfondsen geld hebben belegd in andere landen in Europa. Als een land failliet gaat, dan wordt dit belegde geld minder waard. **Pensioenen** en **spaargeld** van Nederlanders kunnen dan in gevaar komen.

Ook daalt de **export** van Nederland, als het met andere eurolanden financieel slecht gaat. Dat betekent dat we minder kunnen verkopen aan het buitenland. Dat gaat ten koste van een hoop banen. Op dit moment groeit de **werkloosheid** dan ook in Nederland.